

שם: _____ ציון: _____

הערה: _____

חתימת הורים: _____

מבחן (דף ו. – ו.:

- א. למי מועיל הלשון: 1. "בת חורין". 2. "מותרת". לאשה, לשפחה כנענית. ובאר מדוע. תשובה: 1. לשפחה כנענית שהיא היתה משועבדת. 2. לאשה שהיא היתה אסורה על כל העולם.
- ב. למי מועיל הלשון: 1. "את לעצמך". 2. "אין לי עסק בך". לאשה, לשפחה כנענית. ובאר מדוע. תשובה: 1. גם לאשה גם לשפחה כנענית. 2. רק חשפחה כנענית כיון שמסלק עצמו ממנה.
- ג. מדוע שייך ק"ו רק ב"הרי את לעצמך" ולא ב"הרי את בת חורין". תשובה: ששייך ק"ו רק בלשונות ששייכים בשניהם.
- ד. מה הם שני הקנסות שקנסו מוכר עבדו לגוי. תשובה: א, שיפדהו אפילו כפול עשר משווי. ב, שהעבד יצא לחירות.
- ה. מדוע כותב באונו כשתברח ממנו ולא כשתצא ממני. תשובה: כי אם ישחררו כאשר יצא מהאזון הראשון יתחייב במצוות ולא יוכל לקיימם כראוי.
- ו. מדוע מקדש במלוה אינה מקודשת ומה הדין בהנאת מחילת מלוה. תשובה: מקדש במלוה אינה מקודשת כיון שלא נתן כסף בעין ומצאנו בשדה עפרון שצריך כסף בעין. ובהנאת מחילת מלוה מקודשת שהרי כעת נותן לה הנאה זו.
- ז. באיזה אופן מדבר אביי בדין "בהנאת מלוה מקודשת ואסור לעשות כן וכו'". תשובה: לרש"י שהמלוה מאריך לה זמן ההלוואה שבהנאה הזו מקדשה. לתוס' שהמקדש נותן כסף למלוה כדי שיאריך לאשה את זמן ההלוואה ובהנאה זו מקדשה.
- ח. מדוע המקרה של אביי בהנאת מלוה אסור. תשובה: כיון שזו הערמת ריבית לרש"י שהמלוה נותן לה עוד זמן הלוואה ולתוס' שנותן הכסף למלוה מקבל מהאשה רווח ונראה כשלוחה.
- ט. מדוע המקרה של אביי בהנאת מלוה אינו ריבית גמורה. תשובה: לרש"י כיון שלא מידי קץ לה ולא מידי שקיל מינה, ביאר הרשב"א שלא שקל מידי כיון שאין זה קנין הגוף אלא אישות והוסיף הקוב"ש אות לה שמע"י וירושתה זוכה רק לאחר הנישואין.
- י. כיצד יכול המלוה להרויח מההלוואה בהיתר גמור. תשובה: כגון שהנותן לו לא קיבל מהלוה.
- יא. מדוע הגמ' הסבירה שמדובר בארווח לה זימנא ולא בהנאת הלוואה לה. תשובה: לרש"י אומר המהרש"א הוה ריבית קצוצה אם אמר לה בתחילת ההלוואה ולתוס' כיון שאביי דיבר במקדש במלוה שמשמע מלוה הקיימת והסיבה שאביי דיבר על מלוה קיימת ביאר המהרש"א כיון שבא לחלק בין במלוה עצמה להנאת המלוה וזה שייך לחלק רק לאחר הלוואה שהרי בזמן הלוואה אם קידש בכסף אין זה הלוואה אלא קנין כסף.

בברכת הצלחה לעמלי התורה ולשוקדים ומתמידים בלימודם

"ופרוטה לפרוטה מצטרף לחשבון גדול"